

Riksdagens svar RSv 10/2025 rd — RP 215/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s förordning om omedelbara betalningar

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s förordning om omedelbara betalningar (RP 215/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 1/2025 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av betaltjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i betaltjänstlagen (290/2010) 1 § 2 mom. 2 punkten, 6 §, 46 § 2 mom., 64 § 1 och 3 mom. och 79 § 3 mom., av dem 1 § 2 mom. 2 punkten, 46 § 2 mom., 64 § 1 och 3 mom. och 79 § 3 mom. sådana de lyder i lag 898/2017, och

fogas till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 59/2016 och 898/2017, ett nytt 4 mom., till 8 §, sådan den lyder i lag 898/2017, en ny 6 a-punkt, till 39 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 898/2017, ett nytt 4 mom., till 47 § ett nytt 2 mom., till 49 §, sådan den lyder i lag 898/2017, ett nytt 3 mom. och till 51 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på följande betaltjänster:

Riksdagens svar RSv 10/2025 rd

2) genomförande av betalningstransaktioner genom girering, genom omedelbar betalning, genom överföring av medel till tjänsteleverantörens betalkonto, genom direktdebitering eller med betalkort eller något annat betalningsinstrument,

Bestämmelser om betalningstransaktioner som genomförs genom omedelbar betalning finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009, nedan *EU:s Sepa-förordning*.

6 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om betalningens giltighet gentemot utomstående och dess rätta tidpunkt

Bestämmelserna i 81 och 82 § om betalningens giltighet gentemot utomstående och dess rätta tidpunkt tillämpas endast på betalningstransaktioner som genomförs genom girering, omedelbar betalning eller direktdebitering.

8 §

Definitioner

I denna lag avses med

6 a) *omedelbar betalning* en girering som genomförs omedelbart, 24 timmar om dygnet och varje kalenderdag,

39 §

Tidpunkten för mottagande av betalningsuppdrag

Med avvikelse från 2 och 3 mom. bestäms tidpunkten för mottagandet enligt artikel 5a.3 i EU:s Sepa-förordning, om betalningsuppdraget genomförs som omedelbar betalning.

46 §

Avgifter för genomförande av betalningstransaktioner

Betalningsmottagaren får inte ta ut avgift för användning av sådana betalningsinstrument vars förmedlingsavgifter regleras i kapitel II i förordningen om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner eller för betaltjänster på vilka EU:s Sepa-förordning ska tillämpas.

Riksdagens svar RSv 10/2025 rd

47 §

Genomförandetid som ska iakttas av betalarens tjänsteleverantör

Med avvikelse från 1 mom. bestäms genomförandetiden enligt artikel 5a.4 b i EU:s Sepa-förordning, om betalningsuppdraget genomförs som omedelbar betalning.

49 §

Genomförandetid som ska iakttas av betalningsmottagarens tjänsteleverantör

Med avvikelse från 1 och 2 mom. bestäms genomförandetiden enligt artikel 5a.4 c i EU:s Sepa-förordning, om betalningsuppdraget genomförs som omedelbar betalning.

51 §

Valuteringsdag

Med avvikelse från 2 mom. bestäms valuteringsdagen för kreditering av betalningsmottagarens betalkonto enligt artikel 5a.4 d i EU:s Sepa-förordning, om betalningsuppdraget genomförs som omedelbar betalning.

64 §

Ansvar för icke genomförda, felaktigt genomförda eller sent genomförda betalningstransaktioner som initierats av betalaren

Om en betalningstransaktion som initierats av betalaren inte har genomförts eller om den har genomförts felaktigt, ska betalarens tjänsteleverantör utan onödigt dröjsmål återbetala betalningstransaktionens belopp till betalaren eller återställa det debiterade betalkontots kontoställning till vad den skulle ha varit om debiteringen inte hade ägt rum. Valuteringsdagen för kreditering av betalarens betalkonto ska vara senast den dag då transaktionens belopp debiterades. Om betalningstransaktionen har genomförts som omedelbar betalning, tillämpas artikel 5a.5 i EU:s Sepa-förordning.

Återbetalningsskyldighet föreligger dock inte om betalarens tjänsteleverantör kan styrka att betalningsmottagarens tjänsteleverantör har tagit emot betalningstransaktionens belopp inom den tidsfrist som avses i 47 § 1 mom. Betalningsmottagarens tjänsteleverantör ska i dessa fall omedelbart betala betalningstransaktionens belopp till betalningsmottagarens betalkonto eller, om betalningsmottagaren inte använder något betalkonto, ställa betalningstransaktionens belopp till betalningsmottagarens förfogande. Valuteringsdagen för kreditering av betalningsmottagarens betalkonto ska vara senast den dag som skulle ha varit valuteringsdag om transaktionen hade ge-

Riksdagens svar RSV 10/2025 rd

nomförts korrekt. Om betalningstransaktionen har genomförts som omedelbar betalning, tillämpas dock de tidsfrister som avses i 47 § 2 mom.

79 §

Villkor för återbetalning

Om det är fråga om sådan direktdebitering som avses i artikel 1 i EU:s Sepa-förordning har betalaren rätt till återbetalning även när de villkor som anges i 1 mom. inte uppfylls.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om betalningsinstitut

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om betalningsinstitut (297/2010) 1 § 2 mom. 2 punkten och 41 § 1 mom., av dem 41 § 1 mom. sådant det lyder i lag 890/2017, och
fogas till lagen nya 40 a—40 e § och till 48 a §, sådan den lyder i lagarna 259/2013, 58/2016 och 890/2017, ett nytt 4 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag ska tillämpas på följande betaltjänster:

2) genomförande av betalningstransaktioner genom girering, genom omedelbar betalning, genom överföring av medel till tjänsteleverantörens betalkonto, genom direktdebitering eller med betalkort eller något annat betalningsinstrument, enligt vad som avses i betaltjänstlagen (290/2010),

Riksdagens svar RSv 10/2025 rd

40 a §

Krav för ansökan som gäller deltagande i betalningssystem

Betalningsinstitut och institut för elektroniska pengar som ansöker om deltagande eller deltar i system som betecknats i enlighet med lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999) ska utarbeta

1) en beskrivning av de i 26 § i denna lag avsedda åtgärder som vidtagits för att skydda betal-tjänstanvändarnas medel,

2) en beskrivning av till artiklarna 6 och 7 i EU:s DORA-förordning anknyttande förvaltnings-, riskhanterings- och redovisningsförfaranden och motsvarande styrsystem och de interna kontrollmekanismerna hos betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar för de betalnings-tjänster eller tjänster för elektroniska pengar som det avser att tillhandahålla, och av arrangemangen för användning av informations- och kommunikationstekniktjänster hos betalningsinstituttet eller institutet för elektroniska pengar, och

3) en avvecklingsplan för fallissemang.

40 b §

Krav för beskrivningar som gäller skyddande av kundmedel

Om betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar i enlighet med 26 § 2 mom. skyddar betaltjänstanvändares medel genom att deponera medel på ett separat konto i ett kreditinstitut eller genom att investera dem i säkra, likvida lågrisktillgångar i enlighet med vad hemmedlemsstatens behöriga myndigheter har fastställt, ska beskrivningen av de åtgärder som vidtagits för detta skydd, beroende på fallet, innehålla följande vid tillämpning av 40 a § 1 mom. 1 punkten:

1) en beskrivning av investeringsstrategin för att säkerställa att de tillgångar som väljs är likvida och säkra med en låg risk,

2) uppgifter om antalet personer som har tillgång till kundmedelskontot samt deras befattningar,

3) en beskrivning av administrations- och avstämningsprocessen för att säkerställa att betaltjänstanvändarnas medel hålls skyddade i betaltjänstanvändarnas intresse mot anspråk från borgenärer för betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar, särskilt vid insolvens,

4) en kopia av utkastet till avtal med kreditinstitutet,

5) en uttrycklig förklaring från betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar om överensstämmelse med 26 §.

Om betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar i enlighet med 26 § 3 mom. skyddar betaltjänstanvändares medel genom en försäkring eller jämförbar garanti från ett försäkringsbolag eller ett kreditinstitut, ska beskrivningen av de åtgärder som vidtagits för detta skydd innehålla följande vid tillämpning av 40 a § 1 mom. 1 punkten:

1) en bekräftelse på att försäkringen eller den jämförbara garantin från ett försäkringsbolag eller ett kreditinstitut härrör från en enhet som inte ingår i samma företagskoncern som betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar,

Riksdagens svar RSv 10/2025 rd

- 2) uppgifter om den avstämningsprocess som används för att säkerställa att försäkringen eller den jämförbara garantin alltid är tillräcklig för att betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar ska kunna fullgöra sina skyldigheter att skydda medlen,
- 3) uppgifter om försäkringsskyddets varaktighet och villkoren för förnyelse,
- 4) en kopia av försäkringsavtalet eller den jämförbara garantin, eller utkast till sådana handlingar.

40 c §

Krav för beskrivningar av styrsystem

Vid tillämpning av 40 a § 1 mom. 2 punkten ska beskrivningen visa att de styrsystem, interna kontrollmekanismer och system för användning av informations- och kommunikationsteknik som avses i ledet i fråga är proportionella, lämpliga, sunda och tillräckliga. Dessutom ska styrsystemen och de interna kontrollmekanismerna omfatta följande:

- 1) en kartläggning av de risker som betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar har identifierat, med beskrivningar av typerna av risker och de förfaranden som betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar har infört eller kommer att införa för att bedöma och förebygga sådana risker,
- 2) de olika förfarandena för genomförande av periodiska och fortlöpande kontroller med angivande av frekvens och avsatta mänskliga resurser,
- 3) de redovisningsförfaranden som betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar tillämpar för att registrera och rapportera sin finansiella information,
- 4) identitetsuppgifter om alla personer som ansvarar för den interna kontrollen, för periodiska och fortlöpande kontroller samt för efterlevnadskontroller, med aktuell meritförteckning för personerna i fråga,
- 5) identitetsuppgifter om alla revisorer som inte är sådana revisorer som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten i revisionslagen (1141/2015),
- 6) ledningsorganets sammansättning och i tillämpliga fall andra tillsynsorgans eller tillsynskommittéers sammansättning,
- 7) en beskrivning av hur utkontrakterade funktioner övervakas och kontrolleras för att undvika att kvaliteten på de interna kontrollerna hos betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar försämras,
- 8) en beskrivning av hur ombud och filialer övervakas och kontrolleras inom ramen för de interna kontrollerna hos betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar,
- 9) en beskrivning av koncernens styrelseformer om betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar är dotterföretag till en reglerad enhet i en annan medlemsstat.

40 d §

Krav för avvecklingsplaner

Vid tillämpning av 40 a § 3 punkten ska avvecklingsplanen anpassas till den planerade storleken och affärsmodellen för betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar och innehålla en beskrivning av de begränsningsåtgärder som ska vidtas av betalningsinstitutet eller insti-

Riksdagens svar RSV 10/2025 rd

tutet för elektroniska pengar i händelse av att dess betaltjänster avslutas, vilket skulle säkerställa genomförandet av utestående betalningstransaktioner och avslutandet av befintliga avtal.

40 e §

Bedömning av ansökan om deltagande i betalningssystem

Betalningsinstitut och institut för elektroniska pengar som ansöker om deltagande eller deltar i system som betecknats i enlighet med lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem ska göra en självbedömning av hur 40 a—40 d § följs.

Självbedömningen ska lämnas till Finansinspektionen, som bedömer om den är tillräcklig. Om Finansinspektionen bedömer att självbedömningen är bristfällig, kan den begära ytterligare upplysningar av betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar. Om betalningsinstitutet eller institutet för elektroniska pengar låter bli att lämna ytterligare upplysningar eller om Finansinspektionen bedömer att de ytterligare upplysningar som lämnats är otillräckliga, kan Finansinspektionen förbjuda institutet att delta i de betalningssystem som avses i 1 mom.

41 §

Undantag från rätten att delta i betalningssystem

Vad som föreskrivs i 40 § gäller inte betalningssystem i vilka endast tjänsteleverantörer som hör till samma grupp kan delta.

— — — — —

48 a §

Påföljdsavgift

Bestämmelser om påföljdsavgifter som påförs med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009 finns i 40 § i lagen om Finansinspektionen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 38 § 1 mom. 12 punkten och 40 § 2 mom. 13 punkten, sådana de lyder i lag 610/2024, och

fogas till 38 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 1198/2014, 1055/2016, 893/2017, 316/2020, 379/2021, 153/2022, 205/2022, 184/2023 och 610/2024, en ny 13 punkt, till 40 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 1071/2017, 1108/2018, 316/2020, 379/2021, 599/2021, 941/2021, 214/2022, 610/2024 och 697/2024, en ny 14 punkt och till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 241/2018, 524/2021, 954/2021, 205/2022, 214/2022, 192/2023, 403/2024 och 697/2024, ett nytt 23 mom., varvid det nuvarande 23 mom. blir 24 mom., som följer:

38 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen ska ålägga den att betala ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

12) försummar eller bryter mot skyldigheten att hantera IKT-risker enligt artikel 16 i EU:s DORA-förordning,

13) försummar eller bryter mot artikel 5a om omedelbara betalningstransaktioner, artikel 5b om avgifter för betalningar och kontroll av betalningsmottagaren eller artikel 5c om kontroll av betalningsmottagaren i samband med betalningar i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009, nedan *EU:s Sepa-förordning*.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

13) bestämmelserna om hantering av IKT-risker i artiklarna 5—14 i EU:s DORA-förordning, bestämmelserna om hantering av, klassificering av och rapportering om IKT-relaterade incidenter i artiklarna 17—19 i den förordningen, bestämmelserna om testning av digital operativ motståndskraft i artiklarna 24—27 i den förordningen eller bestämmelserna om hantering av IKT-tredjepartsrisker i artiklarna 28—30 i den förordningen, vilka är förpliktande för i artikel 2.2 i den förordningen avsedda finansiella entiteter,

Riksdagens svar RSV 10/2025 rd

14) den i artikel 5d i EU:s Sepa-förordning avsedda kontroll av betaltjänstanvändare vars syfte är att kontrollera om en betaltjänstanvändare är en person eller enhet som är föremål för riktade finansiella restriktiva åtgärder.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse eller försummelse av en bestämmelse som avses i 40 § 2 mom. 14 punkten, får påföljdsavgiften för en juridisk person uppgå till högst tio procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms och påföljdsavgiften för en fysisk person till högst fem miljoner euro.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 1 kap. 2 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) det inledande stycket i 1 kap. 2 § 1 mom. 12 punkten som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

12) i lagen om advokater (496/1958) avsedda advokater som är näringsidkare eller, om advokatverksamheten bedrivs i bolagsform, på advokatbolag, när de handlar i en klients namn eller för

Riksdagens svar RSv 10/2025 rd

en klients räkning vid finansiella transaktioner eller transaktioner avseende fast egendom eller när de i en klients namn deltar i planering eller genomförande av följande transaktioner:

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 4.3.2025

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare